

วัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อวิเคราะห์ศึกษาพฤติกรรมการแข่งขันและโครงสร้างตลาดของอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ในช่วงวิกฤติไข้หวัดนกในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างตลาดของอาหารสัตว์โดยรวม อาหารไก่เนื้อและอาหารสุกร การวิเคราะห์ใช้วิธีวัดอัตราส่วนการกระจุกตัวและวิธีดัชนีเฮอร์ฟินดาห์ล โดยการศึกษาใช้ข้อมูลปฐมภูมิ และทุติยภูมิ ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2547

ผลการศึกษาพบว่าอุตสาหกรรมอาหารสัตว์มีโครงสร้างตลาดที่มีการแข่งขันน้อย(ผู้ขายน้อยราย) จากการวัดอัตราส่วนการกระจุกตัว พบว่าช่วงก่อนและหลังการเกิดไข้หวัดนกมีอัตราส่วนการกระจุกตัวมากกว่าร้อยละ 67 และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ส่วนดัชนีเฮอร์ฟินดาห์ลมีค่า 0.30-0.35 ซึ่งถือว่าโครงสร้างตลาดมีการกระจุกตัวสูง และโครงสร้างเป็นตลาดผู้ขายน้อยราย ส่วนโครงสร้างตลาดของอาหารไก่เนื้อ มีแนวโน้มอัตราส่วนการกระจุกตัวลดลง แสดงว่าตลาดอาหารไก่เนื้อมีการแข่งขันมากขึ้น และค่า HI มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างน้อย แสดงว่าโครงสร้างตลาดมีการกระจุกตัวน้อยลง และโครงสร้างตลาดมีแนวโน้มแข่งขันมากขึ้น ส่วนโครงสร้างตลาดของอาหารสุกร มีค่าอัตราส่วนการกระจุกตัวและค่า HI เหมือนเดิม แสดงว่าโครงสร้างตลาดเมื่อเกิดวิกฤติไข้หวัดนกไม่เปลี่ยนแปลง

ส่วนพฤติกรรมการแข่งขันในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์พบว่าการแข่งขันทั้งทางด้านราคา และมีใช้ราคา ทางด้านราคาได้แก่ การให้ส่วนลดการค้า ส่วนลดเงินสด ส่วนลดเป้าหมายและส่วนลดพิเศษ ส่วนพฤติกรรมการแข่งขันที่มีใช้ราคา จะใช้กลยุทธ์พฤติกรรมการแข่งขันทางด้านผลิตภัณฑ์ พฤติกรรมทางด้านเครื่องหมายการค้า และพฤติกรรมทางด้านการส่งเสริมการขายโดยให้ความสำคัญกับการแข่งขันที่มีใช้ราคาสูงผ่านทางพนักงานขายของบริษัท

The objectives of this study are comprised of the analyses on competitive behavior and market structure of the animal feed industry during the bird flu epidemic in Thailand. The analyses include the animal feed industry as whole, as well as chicken feed and pig feed. The study employed the concentration ratio and the Herfindahl index by using both primary data and secondary data during 2002-2005.

The industry concludes that the market structure of the animal feed industry in Thailand is Oligopoly market, since the concentration ratio before and after the bird flu crisis valued more than 67 percent with a rising trend, while the Herfindahl index has the value of 0.30-0.35 with an increasing trend. The bird flu crisis lead to an increasing competition, but the market structure is still Oligopoly market. The concentration ratio and Herfindahl index of the broiler feed experiences lower ratio and lower index, which mean the bird flu lead higher competitive market. The flue provides no impact on the pig feed industry.

The competitive behavior of the feed industry experience both price and non-price competition. The price competition includes trade discount, target discount, cash discount and special discount, mean while the non-price competition include the competition on product design, bran name and promotion programs through the sale forces.